

Mag. Franc PERKO

NEGA IN VARSTVO MLADEGA GOZDA

Zveza gozdarskih
društev Slovenije

Zavod za gozdove
Slovenije

Mag. Franc PERKO

NEGA IN VARSTVO MLADEGA GOZDA

Zbirka GOZDARSKI NASVETI I.

Zveza gozdarskih društev Slovenije

Zavod za gozdove Slovenije

Ljubljana 1994

CIP - kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

630*22
GDK 24 : 236 : 228 : 174.7 : 175

PERKO, Franc

Nega in varstvo mladega gozda / Franc Perko ; (ilustracije Boštjan Košir ; predgovor Primož Ilesič). - Ljubljana : Gozdarska založba pri Zvezi gozdarskih društev Slovenije : Zavod za gozdove Slovenije, 1994. - (Zbirka Gozdarski nasveti ; št. I.)

43919872

Zbirka GOZDARSKI NASVETI 1.
Urednik: Jurij BEGUŠ, dipl. inž. gozd.

Mag. Franc PERKO, dipl. inž. gozd.
NEGA IN VARSTVO MLADEGA GOZDA

Recenzent: Mag. Janez POGAČNIK, dipl. inž. gozd.
Lektor: Tatjana STANIČ,
Ilustracije: Dr. Boštjan KOŠIR, dipl. inž. gozd.
Predgovor: Primož ILEŠIČ, dipl. inž. gozd.
Fotografija na naslovni strani: Janez KONEČNIK, dipl. inž. gozd.
Dokumentacijska obdelava: Teja KOLER, dipl. inž. gozd.
Grafično oblikoval: Robert KRAJNC.
Izdala: Gozdarska založba pri Zvezi gozdarskih društev Slovenije
in Zavod za gozdove Slovenije
Večna pot 2, 61000 Ljubljana, Slovenija
Natisnila: Tiskarna BORI v 10.000 izvodih

Na podlagi mnenja Urada vlade za informiranje Republike Slovenije
št. 4/3-12-1577/94-23/281, z dne 4.10.1994 šteje publikacija med
proizvode, za katere se plačuje 5 % davek od prometa proizvodov.

PREDGOVOR	5
1 UVOD	6
2 VLOGA IN NALOGE LASTNIKOV GOZDOV PRI PRIPRAVI NAČRTOV ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOVI	7
2.1 Zakonska izhodišča	7
2.2 Kje in kako se lastniki gozdov lahko vključujejo v načrtovanje	8
2.2.1 Obravnava načrtov za gospodarjenje v organih Zavoda za gozdove.....	8
2.2.2 Javna razgrnitev gozdnogospodarskih načrtov.....	9
2.2.3 Neposredno vključevanje lastnikov gozdov v gozdnogojitveno načrtovanje.....	9
3 GOZDNI SESTOJI IN NAŠE NAJPOGOSTEJŠE DREVESNE VRSTE	11
3.1 Gozdni sestoji in njihov nastanek	11
3.2 Drevesna sestava in način mešanja	12
3.3 Stopnja spremenjenosti drevesne sestave	12
3.4 Zgradba sestoja	12
3.5 Značilnosti naših najpogostejših drevesnih vrst	14
3.5.1 Bukev (Fagus sylvatica L.)	14
3.5.2 Jelka (Abies alba Mill.)	15
3.5.3 Smreka (Picea abies / L. / KARSTEN)	16
3.5.4 Gorski javor (Acer pseudo-platanus L.)	17
3.5.5 Veliki jesen (Fraxinus excelsior L.)	18
3.5.6 Hrasti (Quercus L.)	18
3.5.7 Rdeči bor (Pinus silvestris L.)	19
4 KAJ JE TO, GOZDNOGOJITVENI CILJ	20
4.1 Dolgoročni gozdnogojitveni cilj	20
4.1.1 Kako je predstavljen dolgoročen gozdnogojitveni cilj	20
4.2 Etapni (negovalni in pomladitveni) gozdnogojitveni cilj	22
5 NEGA GOZDA	23
5.1 Nega mladja	28
5.1.1 Nega s pomočjo starega sestoja	28
5.1.2 Direktni negovalni ukrepi	29
5.1.2.1 Rahljanje	29
5.1.2.2 Čiščenje	29
5.1.2.3 Uravnavanje zmesi	30
5.1.2.4 Obžetev	32
5.1.2.5 Spopolnitev s sadnjo	33
5.1.2.6 Varstvo pred divjadjo	33

5.2	Nega gošče.....	34
5.2.1	Rahljanje.....	35
5.2.2	Čiščenje.....	35
5.2.3	Redčenje.....	38
5.2.4	Uravnavanje zmesi.....	38
5.2.5	Ravnanje ostrih robov.....	40
5.3	Nega letvenjaka in drogovnjaka.....	41
5.3.1	Kakšne lastnosti naj ima izbranec.....	41
5.3.2	Obvejevanje.....	45
5.4	Negovalni ukrepi za zagotavljanje ekoloških in socialnih funkcij gozda.....	45
5.5	Ukrepi za ohranjanje in ponovno vzpostavitev habitatov avtohtonih živalskih vrst.....	47
6	ORODJE ZA NEGO GOZDOV.....	50
7	ZAKLJUČEK.....	52

PREDGOVOR

Vesel sem izida te knjižice, ki smo jo že dolgo pričakovali. V spremenjenih lastninsko-pravnih razmerah, ko z gozdovi po dolgih letih spet gospodarijo lastniki gozdov, je takšna knjižica zelo dobrodošla. Namenjena je vsem, ki čutijo ljubezen do slovenskega gozda, še prav posebno pa novim in starim lastnikom gozdov.

Gozd je živ organizem, zato ga je potrebno negovati. Dobro in strokovno negovan gozd uspešneje kljubuje naravnim ujmam, je bolj zdrav, lastniku pa prinaša tudi večji dohodek.

Tako kot pri ljudeh je tudi pri gozdu potrebno pričeti z vzgojo v mladosti. Napake, ki so bile pri vzgoji storjene v mladosti, se v poznejših letih težko popravljajo.

Zato ni naključje, da je ta knjižica posvečena prav negi in varstvu mladega gozda, saj tako kot mlad človek, potrebuje tudi gozd v mladosti poleg nege tudi primerno varstvo. Kako to storiti nas uspešno uči ta knjižica.

Dragi bralci, želim vam, da bi knjižico prebrali z ljubeznijo, da bi svoje delo občutili kot smiselno. Veselje do negovanja in varovanja gozda, združeno s strokovnim znanjem, vam bo prineslo uspeh in zadovoljstvo pri delu. Tega pa si vsi želimo.

Ljubljana, oktober 1994

Primož ILEŠIČ
Direktor Zavoda za gozdove Slovenije